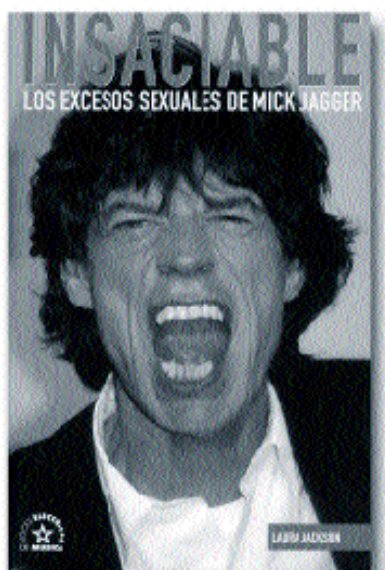

DIVERSOS LLIBRES

Las piedras que ruedan

Insaciable. Los excesos sexuales de Mick Jagger. Laura Jackson. La Más-cara. Valencia, 2000.

A estas alturas nadie pone en duda que The Rolling Stones han sido y son uno de los grandes grupos de rock and roll de todos los tiempos. Su reinado es de una longevidad que tan sólo supera la reina de Inglaterra. Pero los Rollings le deben su fama no sólo a las composiciones del tándem Jagger/Richards, sino también a la actitud y la imagen del grupo. La provocación y el escándalo han jalonado su reinado musical. Una provocación que ha roto con esquemas y conductas encorsetadas. Aunque en mi modesta opinión no hicieron más que recogerlas de la propia sociedad para, a través de una buena campaña de marketing, devolvérselas a ella cobrándoselo con intereses.

Al frente del grupo Mick Jagger, su cantante y líder, ha sido la imagen del grupo y su vida y sus relaciones han servido para reforzar la imagen de chicos eternamente rebeldes y antisistema del grupo. Pero en realidad todo es pura imagen: los Rolling hace muchos años que forman parte del sistema, conocen las claves del negocio y le sacan partido. Su rebeldía y su manera de actuar está más cerca de la Carmen Ordñez que de cualquier banda de rock and roll de garaje.

The Rolling Stones y Mick Jagger al frente no son más que un grupo de hombres de negocios que siguen haciendo buen rock and roll. Su música es lo importante, sus aventuras amorosas me huelen a marketing, a revista del corazón. Puede que Jagger como dice bien el título del libro, es un insaciable, sí, pero no de sexo, puede que de dolares.

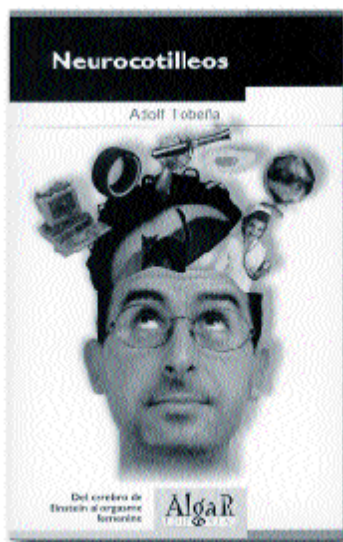
PUNKGARCITO

La ciencia que forma

Neurocotilleos. Adolf Tobeña. Algar Editorial. Alzira, 2000.

LA joven editorial Algar acaba de publicar la versión en castellano del Premi de Divulgació Científica, un certamen que forma parte del prestigioso cartel de premios Ciutat d'Alzira.

El de divulgación científica es una iniciativa de la Universitat de València, el ayuntamiento de la capital de la Ribera Alta y la editorial Bromera. Con él se viene a llenar un hueco dentro del mundo de la edición valenciana, un hueco que en valenciano es, sin exagerar demasiado, casi infinito, dominado como está por las publicaciones estrictamente literarias. Un drama que algunos nuevos certámenes y unas pocas colecciones comienzan a subsanar.

Neurocotilleos es un libro de artículos de periodismo científico escritos empleando un lenguaje ameno a la vez que inteligente, con la voluntad clara, por parte de su autor, el catedrático Adolf Tobeña, de hacerse entender y llegar a un lector. Un lector inteligente al que por una parte le gusta estar informado y que por otra disfruta con el placer de la lectura. En fin, un perfecto tebeo para mentes abiertas.

A través de las páginas de este libro, el lector irá descubriendo el funcionamiento del cerebro humano, así como el origen de conductas individuales y sociales, nuestros sentimientos, etc., condimentado por un número importante de anécdotas y hechos curiosos de la ciencia y de la historia de la humanidad.

Para su autor, cualquier excusa es buena: una noticia leída en el periódico, un programa de televisión, los resultados de una encuesta, para iniciar una disertación y atrápanos desde las primeras líneas.

ALONSO ALFONSO

L'enigma humà

L'enigma de l'esfinx. Francisco Armesto y Constantino Armesto. Edicions Bromera. Alzira, 2000.

Si hi ha alguna cosa que realment puga interessar l'ésser humà, això és el mateix ésser humà. Durant segles ha intentat cercar en diversos llocs les respostes a qüestions que podem qualificar com a vitals. Des de cadell ha necessitat saber què l'espera en el futur, i sempre ha anat a cercar-ho on la superstició i un llenguatge enigmàtic poca informació real li podien aportar. Això no passa en el llibre El secret de l'esfinx, on d'una manera clara i metòdica se'ns explica l'evolució de l'ésser humà des de molt abans de la seua concepció fins a la seua mort.

La lectura, que és un fet actiu però també subjectiu, m'obliga en parlar d'aquest llibre de la meua experiència personal a l'hora d'enfrontar-me amb el seu

text. En mi sempre hi ha hagut una preocupació sobre l'evolució del meu cos i de la meua ment a través de les diverses etapes de la vida, amb una certa por a la vellesa, sobretot a causa de la falta d'informació o potser per un excés de mala informació. Probablement aquest llibre aportarà molt poc al món de la medicina, però no és aquest el seu objectiu, sinó la divulgació científica i, cal dir-ho clarament, això ho aconsegueix i, a mesura que el lector es va submergint en la lectura, l'ajuda a comprendre el funcionament i l'evolució del seu cos, el naixement i el seu final, i fa entendre que és un fet irremediable natural, cosa molt òbvia però que cal recordar a l'ésser humà immers en un món artificial on la productivitat i no la vida és el més important.

M. AMIGÓ PERIS

Espècies protegides

Evolución de lenguas y tipología. Beatriz Gallardo Paúls. Editorial Tirant lo Blanch. València, 2000.

Les llengües minoritzades d'Europa. Àngela Cotano. Premi de Sociolingüística Bernat Fenollar 1997. Editorial 3i4. València, 2000.

ARA per ara, fer un inventari de les llengües del món no deixa de ser una tasca àrdua, si tenim en compte els diversos criteris -genètics, sociolingüístics o tipològics- de què parteix l'investigador i el rigor i la professionalitat en l'elaboració d'un inventari que mirarà de reflectir

fenòmens lingüístics ben diversos que es corresponen amb realitats complexes no sempre extrapolables. La cosa s'agreuja encara més quan ens plantegem la veritable utilitat d'unes investigacions que amb prou feines aconseguiran de denunciar el procés d'homogeneïtzació, no només lingüística sinó també cultural, a què estem sotmesos avui dia. En aquesta tasca classificatòria, com en tot, la tendència ideològica de la investigació quedarà ben palesa malgrat l'aparent objectivitat a què aspira l'investigador. Els llibres de Beatriz Gallardo i d'Àngela Cotano que ara presentem en són una mostra il·lustrativa. Tots dos llibres tenen el denominador comú de constituir un inventari de llengües utilíssim per als delerosos de les classificacions lingüístiques, si bé difereixen en l'abast, el mètode i la perspectiva amb què s'hi han abordat les respectives investigacions. La de Gallardo és la més exhaustiva i completa perquè aplega totes les llengües del món. La de Cotano, però, abasta únicament les llengües europees minoritzades. Això, en principi, no tindria cap transcendència si no fos perquè, ja d'entrada, partir d'una circumscripció restringida, com és la de Cotano, denota una sensibilització que té connotacions clarament polítiques: hom acota la realitat d'acord amb les seues necessitats i interessos personals i col·lectius. I el treball de Gallardo, aparentment més asèptic, delata igualment una posició ideològica per omissió: no parlar de política no és equivalent a neutralitat. Aquesta tesi es confirma a l'hora d'elaborar la graella de les classificacions lingüístiques i, encara més, quan es tracta de fer-ne valoracions. Un exemple: Cotano parla del gallec en els termes següents: «El gallec -variant galaicoportu-

guesa considerada per certs lingüistes com una llengua diferent del portugués- és una llengua iberoromànica, del grup galaicoportugués que es parla a Galícia, a l'anomenada -en la grafia oficial- Franxa Exterior, a Astúries i a Castella Lleó, on no gaudeix de cap mena de reconeixement». Gallardo, en canvi, dóna per sabut que el gallec i el portugués són llengües diferents, i fins i tot destaca quins són els trets fonològics, normatius i lèxics que les fan ser diferents; i de la situació sociolingüística del gallec -i encara menys de l'àmbit geogràfic d'aquesta llengua-, no en diu res. La dimensió política de tots dos treballs es palesa, també, en el rigor i en l'anomenada nomenclatura emprada pels investigadors. Vet aquí un exemple: Gallardo afirma que «el catalán es hablado por unos seis millones de hablantes, en su mayoría bilingües, en España (Cataluña, Baleares y País Valenciano), Francia (Rosellón y l'Alguer [?]), y Andorra». Cotano, en canvi, diu que «el català es parla a Andorra -on és llengua oficial-, al Principat de Catalunya, a les Illes Balears, al País Valencià, a la franja oriental d'Aragó (també anomenada Franja de Ponent) i a la ciutat de l'Alguer, a l'illa de Sardenya». Dit això, i amb el convenciment que les comparacions són tan odioses com, de vegades, útils i delatores, estem davant de dos manuals utilíssims per al coneixement de la diversitat lingüística del món. El ben cert, però, és que en tot treball lingüístic, per asèptic que ens semble, la ideologia de l'investigador quedarà ben palesa arreu de la seua investigació: en els comentaris que en faça, en el mètode emprat, etc. Perquè, com deia el mestre de Sueca, «Qui té llengua, de Roma ve». Tant de bo que aquests treballs serviren, malgrat tot, per preservar el patrimoni lingüístic i cultural del món. Perquè és aquesta diversitat la que, com deia el poeta de Sepharad, ens fa lliures: «Diversos són els homes i diverses les parles / i convindran molts noms a un sol amor».

JULI CAPILLA

